

Grote toename van wulkenstrandingen, *Buccinum undatum*, met dier, aan de Westkust vanaf 1998

M.-Th. Vanhaelen

Een verse wulk met dier vind je wel eens uitzonderlijk na een storm of hard winteroffensief. Zo vermeldt F. Kerckhof (1986) één aangepikt dier te Oostduinkerke op 4 mei 1985 (na de beruchte winter 1985). Sinds 1992 noteerde ik al mijn verse vondsten met dierlijke resten van deze soort aan de Westkust. Het is een korte lijst. (tabel I). Eerder, tussen 1980 en 1992 heb ik zelfs géén wulken met het dier erin gevonden.

Tabel I

Datum	Vindplaats	Aantal	Toestand	Waarnemer
17-10-1992	ODK	1	met dood dier, aangepikt	MTV
18-10-1992	DP	1	met dood dier, aangepikt	MTV
4-12-1992	ODK	1	met vleesresten	MTV
10-10-1993	KOK	2	juvenielen met vleesresten (3 à 4 cm)	MTV
23-12-1993	KOK	1	met operculum	IJ
16-02-1994	KOK	1	levende met operculum	MTV
29-01-1995	BD	1	vers dode met operculum	MTV
06-07-1995	KOK	1	juveniel met vleesresten	MTV
16-07-1995	KOK	1	juveniel met vleesresten	MTV
29-12-1995	KOK	1	met operculum	IJ
28-06-1997	KOK	1	1 levende zonder operculum, voetzool aangepikt	MTV

ODK= Oostduinkerke, BD= Bray-Dunes, DP= De Panne, MTV= Marie-Thérèse Vanhaelen, IJ= Ingrid Jonckheere, MJ= Marc Jacobs

Vanaf begin 1998 werden de vondsten waarvan ik weet heb veel frequenter en op 24-02-1999 was er een kleine invasie! Tien levende wulken spoelden die dag aan te Koksijde, na een twee dagen durende storm uit NW. Ze meten tussen 5,5 cm en 8 cm. Tabel II geeft een beeld van de stijgende strandingen *Buccinum undatum* aan onze Westkust.

Tabel II

Datum	Vindplaats	Aantal	Toestand	Waarnemer
24-01-1998	BD	1	met stervend dier	MJ
13-04-1998	KOK	1	met dood dier, aangepikt	MTV
14-04-1998	KOK	1	levend met operculum	MTV
18-09-1998	KOK	1	met operculum	IJ
09-10-1998	ODK	1	levend met operculum	MTV
	KOK	1	levend met operculum	MJ
08-11-1998	KOK	1	levend met operculum	SWG-excursie
11-12-1998	ODK	1	met vleesresten	MTV
12-12-1998	KOK	1	levend	MTV
03-02-1999	KOK	1	met aangepikt dier	MTV
08-02-1999	KOK	1	levend	MTV
09-02-1999	KOK	1	levend	MTV
24-02-1999	KOK	10	levend	MTV
04-05-1999	KOK	1	met aangepikt dier	MTV

In het laatste anderhalf jaar zijn hier dus méér dan dubbel zoveel Buccinums met dier gestrand dan de 15 voorgaande jaren samen, wat toch zeker wijst op een sterke toename van deze soort dicht vóór onze Westkust. De nabijheid van de scheepswrakken in de omgeving van Duinkerke (zie Müller, 1999) heeft hierbij misschien een gunstige invloed gehad. Y. Müller nam er bij het duiken zowel levende *Epitonium clathrus*, *Nassarius reticulatus* en *Buccinum undatum* waar. Dat het vele 10-tallen jaren duurde, eer deze oude wrakken zulke interessante biotopen werden (waar wij de laatste jaren de resultaten van zien op onze Westhoekstranden) roept natuurlijk vele vragen op, waar we nu niet verder op ingaan.

Op 24 februari 1999 spoelden er buiten de 10 levende wulken zeker een paar honderd lege horens en een 20-tal Buccinumhorens aan die bewoond waren door *Pagurus bernhardus*. Zeer opvallend waren ook erg verse legsels van de wulk, die niet als grote 'sponsen' aanspoelden, maar vastzaten op een substraat: namelijk op een klep van de tapijtschelp *Venerupis senegalensis*, op een *Zyrfaea crispata* en op een dobber van een aangespoeld groot visnet. Misschien waren deze eikapsels nog maar pas 'gedeponceerd?' Alleszins waren deze kleine legsels afkomstig van individuele wijfjes. Meestal werken verschillende wijfjes *Buccinum undatum* samen om één grote eiermassa te vormen, daar op de zachte bodem waar zij leven meestal geen stevige substraten voorradig zijn (Graham, 1988).

Het strand was die dag ook bedekt met duizenden zeesterren *Asterias rubens*, de meesten nog levend. Honderden hingen, dicht op elkaar, aan de rotsblokken ter hoogte van het Vissermonument. Tussen beide strandhoofden was een afzetting van een 1000-tal slibanemonen *Sagartia troglodytes*. Enkele oranje en groenachtige anemonen, die ik meenam en thuis in zeewater plaatste, kon ik pas bij 'openbloeien' determineren als *Metridium senile*, de zeeanjelier, met zeer talrijke tentakelbosjes die maar traag ingetrokken worden (zie ook Müller, 1999).

De levende vondsten van wulken heb ik nooit veel langer dan één dag in leven kunnen houden. Het dier van 28 juni 1997 zonder operculum en aangepikt, leefde toch ook nog één dag! Hij stak zijn sypho uit, bewoog, draaide zich, maar kon niet meer rondkruipen! Blijkbaar zijn deze aaseters, soms opruimers van de zee genoemd, bij hun stranding na zware stormen al te zeer uitgeput – zelfs als ze aan de zeevogels ontsnappen – zodat ze het hachelijke avontuur niet overleven.

Literatuur.

- Graham, A., 1988. Prosobranch and Pyramidellid Gastropods. Leiden: Brill, 662 p.
Müller, Y., 1999. Quelques aspects de la faune des épaves du littoral. De Strandvlo, 19(2): 71-81.

**Ter Yde, 1
8670 Koksijde**